

De versterking van de Ringdijk

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Eddie Ellert

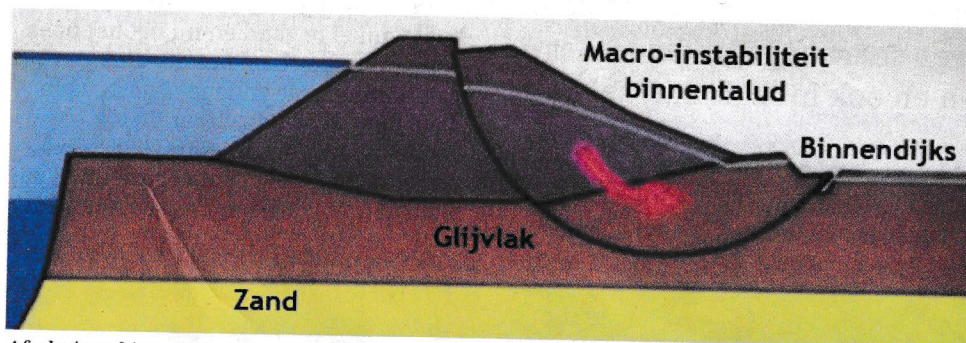
Alle bomen op de dijk van de Ringvaart moeten worden gekapt. Dat waren de plannen jaren geleden. Maar Stadsdeel en Waterschap waren het niet met elkaar eens over hoe riskant bomen op een dijk waren. En ook wetenschappers onderling waren niet eensluidend. Uiteindelijk is er geluisterd naar omwonenden die massaal voor het behoud van de bomen waren: de meeste bomen zijn gespaard.

Bij het maken van de keuze hoe de Ringdijk te versterken is het behoud van bomen, naast veiligheid, ook weer een belangrijk criterium geweest. Bij het aanbrengen van een damwandconstructie – een andere variant – hadden veel bomen gekapt moeten worden.

Noodzaak

Het waterkerend vermogen van een dijk wordt bepaald door de hoogte van de kruin en de stabiliteit van het dijklichaam. Van de 990 meter tussen Wibautstraat en Middenweg voldoet 580 meter van de dijk niet aan de normen van stabiliteit. De kans op het 'onderuit zakken' van grond is te groot (zie plaatje). De hoogte is wel voldoende veilig. Acuut gevaar is er overigens niet: de kans op een dijkdoorbraak is klein.

De Ringdijk wordt sterker gemaakt om de Watergraafsmeer beter te beveiligen tegen het water. Maar hoe bedreigend is nu eigenlijk een dijkdoorbraak langs de Ringvaart? En moet de dijk niet eerder worden opgehoogd dan versterkt?



Afschuiven binnentalud: het met water verzadigde binnentalud verliest zijn samenhang en zakt onderuit.

De normen hiervoor zijn op extreme omstandigheden gebaseerd. Hoe groot het risico feitelijk is als de dijk doorbreekt, telt eigenlijk niet mee bij het bepalen van de urgentie van een versterking van de dijk. De Ringvaart is immers niet diep en het water uit de Amstel en dat uit het Nieuwe Diep kan eenvoudig en snel worden tegengehouden. Er is een waterkering tussen de Wibautstraat en de spoordijk, en de nieuwe Curiebrug (met het opvallende

rode uitsteeksel) fungeert als waterkering, en vervangt daarmee een oude. Als beide dicht zijn, stroomt bij een doorbraak een relatief geringe hoeveelheid water de polder in. Bewoners van Watergraafsmeer hebben beslist meer te vrezen van extreme weersomstandigheden met grote hoeveelheden regen. Overigens zakt de Ringdijk zo'n halve centimeter per jaar en is het nodig om over 10 á 15 jaar de dijk wel op te hogen.

Klapankers

Verantwoordelijk voor het onderhoud van Amsterdamse dijken is het Waterschap Amstel Gooi en Vecht. Die heeft de versterking van de Ringdijk in opdracht

Sinds oktober werkt men aan de dijk en het project wordt afgerond in februari 2019, zo is de planning. Omwonenden, belangstellenden en pers zijn uitgebreid geïnformeerd over de nieuwe techniek en mogelijke overlast bij de werkzaamheden. De dijkstabilisator bestaat uit 1) een ankerstang van ongeveer 18 meter lang, gemaakt van basaltvezel (drie maal sterker dan staal, vijf maal lichter), 2) een klapanker dat aan het uiteind van de ankerstang in de zandlaag is verankerd, 3) een element halverwege de ankerstang om meer volume grond vast te houden en 4) een kopplaat van ongeveer 60 bij 60 cm en ± 15 cm hoog dat dicht onder het talud aan de ankerstang wordt bevestigd. De ankerstang wordt op twee plaatsen vastgezet, zowel in de diepte op de zandlaag als boven in de dijk bij het talud. Samen zorgen de onderdelen ervoor dat het talud wordt vastgehouden.

Stabiel

Zo'n 300 á 500 dijkstabilisatoren worden op een afstand variërend van anderhalf en drie meter van elkaar in een hoek van 45 graden (van wegkant naar waterkant) de grond in geboord. Met een minimum aan onderhoud kan de dijk na de versterking zeker 30 jaar voldoen aan de stabiliteitsnormen.

Het werk zal niet ongemerkt voorbij kunnen gaan aan omwonenden en weggebruikers van de Ringdijk. Er is geluidsoverlast, al is ie binnen de perken, en de machines belemmeren de doorgang op de weg. En natuurlijk wordt een flink stuk van de dijk afgegraven, maar daarbij kunnen zo goed als alle bomen behouden blijven. #

